

sumb als anti'pedes, navegava d'un he- 662
misteri a l'altre dient com a límit d'efecte un
vivi.
una altra més alarmant s'escompromís per l'illa:
L'Inspector havia anunciat que no ~~de~~ rebria ningú que
no acceptaria cap invitació, que no assistiria a cap
espectacle. Es dedicaria exclusivament a inspeccionar
que va pel que havia, vingut. Calia que cada home a
la seva oficina o depart. es preparés a ésser preguntat
inspeccionat i examinat. L'Inspector no volia esdevenir
amic de ningú a Peperle, perquè davore d'aquest possible
acciu hi hauria trucosament un inspeccionable
L'Inspector volia pel damunt de tot inspeccionar
a fons i en extensió i, en aquest cas, els amics fan

L'Inspector només volia inspeccionar i ^{toler} el violi. 663

- Però qui l'acompanyarà ^{al violi} ~~en el violi~~? pregunta algu.
- Madame Choffat, respongue' madame Gourdon.

Efectivament, monsieur Choffat no era francès ni funcionari. No havia d'ésser inspeccionat. Això volia dir que no hi havia cap inconvenient que la seva veueller preguentés el terrible personatge.

L'Inspector i jo passàvem moltes vetlles assajant. Madame Gourdon, per be' que esposa de funcionari, també havia estat acceptada a la Residència Governamental. L'Inspector ^{i el seu violi} ~~per~~ ~~se~~ ~~va~~ ~~en~~ ~~heure~~ ~~se~~ ~~les~~ ~~amb~~ Beethoven. Beethoven, com qualsevol funcionari espantat, romania a la seva tomba malgrat els mil motius que el violinista li dava per a existir-ne i venjar-se.

Pero jo no bromejava amb el compàs. M'aturava 66x
~~avancat~~
adversaria, li demanava que l'esmenés, li marcava
el ritme amb la mà com hauria fet amb un plumme.
L'Inspector no semblava acostumat a ésser corregit ni
esmenat. Volia fer pensar la seva: que jo el sepeies? de
ara allargant, ara saltant acords com si allò fos un joc d'
atrapa'm si pots. Un dia li vaig dir:

~~Ho~~ - vos sempre aneu a la vostra. Sou autoritari i
obstinat però a mi no m'impressioneu sens dubte qual-
tats necessàries ^{en la} ~~per~~ vostra professió però en música res
d'això no val, Heu d'ésser humil respectuos, obedi-
ent si
col.

- obedi-ent? va exclamar l'Inspector quasi horroritzat.

- obedi-ent si ja que jo de músic

- Quan cal si. Vos esteu avesat a mouer, però
en música no podeu fer-ho, ^{el qui mana pel damunt de tot és l'autor i} 665
veeu? En tractar-se de ritme i de compas m'havien d'
escoltar. ^{després que em} ^{que vos}

Estava a punt d'enfadar-se, sobt que la seva intelli-
gència va poder més que el seu orgull. Tot plegant el violí
somreia.

- Per aquí je en tinte nou, deu dies
mentre s'estava a Taich; hi va haver una gran recepció a la
Residència Governamental, dos unitats de la Marina de Guerra
anglesa feien escala a Pepecte. Hi hagué un gran sopar
al qual també assistia la reina Pomare i després un
gran ball. Jo vaig tractar de parlar amb la vella reina
en vostres a un reportatge que hauria enviat a Barcelona
per a La Veu o per a D'aquí i d'allà. La vella Pomare
havia oblidat el francès si és que ~~a~~ l'havia saput

666
alguna vegada. No comprenia el que jo li demanava
ni jo comprenia les popes i mal forjades frases que ella,
potser desconfiada o recelosa, em deia. El mateix m'havia
esdevingut amb el seu parent, el príncep Pomare (Hinwi)
del qual he parlat més amunt. Aquell vespre ^{amb} malgrat la
gentada que omplia el saló i la calor que hi s'enyorjava mal-
grat haver-hi tantes les portes i finestres obertes, ningú no tenia
gaire esma de dansar, ^{només els} oficials ^{amb} amplesos amb el seu
smoking blanc i elus terços rossos i buenes elliscaven per l'
enerat duent moltes joves als braços. L'inspector em proposa
em vals. No em vals angles amb presses llargues, compas lent
sinó em vals vienes amb giravols concèntrics i retre ràpid
Era una mena de desafió. Voltariem sempre del mateix
costat fins que un dels dos es mareja. En sentir el primer
^{vertigen} ^{capçada}, el marçat cridaria "Comari" i girariem en sen-
tit contrari.

L'Inspector llueia un magnífic uniforme blanc (66) que el distingia de totthom, però, m'hi vaig fixar, anava calçat amb les atrotinades sabates rosses del dia que va de-
sembarcar a Pepeeete.

Madame Gourdon i jo seguïem amant a fer-li compan-
ya a la seva sumptuosa i solitana residència, M. Mon-
sieur Gourdon, que naturalment entrava en els funcionaris
~~me i l'Inspector~~ ^{menaçats d'inspecció} ~~havia d'inspeccions~~, m'hi Monsieur Choffat
que no tenia cap mena d'afeció a la música, no
hi van posar mai els peus.

Quan estovem cansats d'interpretar aquella malaurada
sonata de Beethoven que l'Inspector volia perfeccionar,
un sergent anònim ens servia refrescos i ^{whisky} ~~aliments~~ ^{aliments}, i
fruites ~~etc~~

Li' Inspector venava pels colzes, Madame Gourdon ⁶⁶⁸
també'. Jo m'entinnava mes seure al piano, cantar
alguna canço amb acompanyament improvisat o,
parar-me a ballar le upa-upa mentre l'Inspector
i Madame Gourdon ~~van~~ tractaven de marcar el ritme
amb alguns atuellis de cuina que el cuiner ximè ens dei-
xava no sense una visible recança.

La marxa de l'Inspector de retorn a França em va recar,
malgrat el seu caràcter autoritari i dictatorial ara em ferenç
ple de gentilesa i de gràcia. Le veig augurar.

Després de la marxa de l'Inspector que va ser també una
gran distracció per a Madame Gourdon, ~~per~~ la meua auja
va recommençar una crisi de neuratlèmia

ya de retorn a Tàrragona, la vida de normalsitat, representava la normalitat. Georges Poupet tornava a visitar-me acompanyat de la seva orquestra i en indigents els veïns immediats i algun cop també Madame Martin ens formaven a convidar a l'apèritiu, monsieur Jourdon el més fidel i

els amics sopava sovint amb nosaltres en un restaurant. ~~En l'últim correu de Nova Celestina~~ La seva esposa havia marxat a París

No es sentia en cap de ~~incapac de~~ suportar un dia més la vida de les illes, Va agafar el primer vaixell francès que navegava cap a Marsella. Monsieur Jourdon no la censurava. Es resignava a veure sol, en el seu apartament ple de llibres mentre ella es guarís o es mitja-res.

- La pobre doneta, deia, commogut, sofria molt, aquesta vida i aquesta vida provincial, la mataba. Espero que a París

retrobarà el seu equilibri.

Pobre Monsieur Gourdon! la seva esposa tampoc no va trobar a París l'equilibri i la pau que hi cercava. Si per cas, ^{una altra mena de pau, amb la qual Monsieur Gourdon no contava} un mati el meu telèfon de mare es potse vibrar.

- Parlo amb la senyora Cheffat? in furiis non vultu d'home.
- Amb ~~ella~~ mateixa.

- Jo soc el senyor Tal director de correus i telègrafs. Us voldria demanar un servei. Acabem de rebre un telegramma ^{de París} ~~adreuat a~~ Monsieur Gourdon. Li anuncia la mort ^{sobtada, un suïcidi, súbito,} de la seva esposa. Jo no puc fer-li portar ^{el telegramma} ~~sense~~ preparar-lo. Us en voldria encarregar? Sé que us uneix una gran amistat. i una donq sempre fa alguns encàrrecs, ben desagradable, ho reconec, millor que un home.

- Entesos, monsieur em Tal. ~~Se~~ Feu-me portar el telegramma

i còrra a dar aquest gran disgust al pobre Monsieur Gourdon
② Primer li veig telefonar, ~~després~~ ① No sabia com preparar-lo

③ Ell es pensava que era per invitar-lo a sopar o per a demanar-li algun llibre de la seva ^{esposa} rica biblioteca, com jo feia sovint. La seva veu era alegre i confiada en respondre

- A les vostres ordres, estimada senyora. Com esteu?
- Bé, estimat amic, jo estic bé i Monsieur Choffet també però la vostra esposa no tant.

- Què saben? ^{amb veu} ~~exclamant~~ ^(alarmada) ~~la seva veu ben diferent de la primera.~~ ~~Per~~ Els ha escrit? Què passa?

- No m'ha escrit. Bé que no està gairebé. Ara mateix vine a aclarir-vos-ho.

- Voleu que jo vingui?
- No, no, espereu un moment, vine a casa vostra

Podem imaginar- nos l'escena. Monsieur Gouidon era 672
un home de cor, sincer i natural. La seva pena, en saber
la notícia era autèntica i no gens teatral. †

- ja sabia, deia entremitj dels seus sanglots, ja sabia que un dia
o altre esdevindria això. No podia dormir, prenia els somnífers a
grapats, dues vegades havia estat a les portes de la mort... Ara ja
no té remei,